

Zakład Aktywności Zawodowej

Zakład Usług Pralniczych
w Wodzisławiu Śląskim

Informacja dotycząca stopnia realizacji
zadań z zakresu rehabilitacji osób
z niepełnosprawnościami

Spis treści:

I. Wstęp	2
II. Działalność rehabilitacyjno-zdrowotna	3
III. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	7
IV. Podsumowanie	13

I. Wstęp

Zakład Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych w Wodzisławiu Śląskim działa na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. ZAZ ZUP działa od 2008 r. tworząc wyjątkowe miejsce, w którym praca nabiera szczególnego znaczenia. Nasza pralnia to nie tylko profesjonalna obsługa i nowoczesne technologie, ale przede wszystkim zespół złożony z osób, które jeszcze niedawno były zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym. Celem zakładu jest tworzenie warunków do rozwoju człowieka jako całości – duchowej, psychologicznej i intelektualnej, które są realizowane poprzez rehabilitację zdrowotną i społeczną, edukację, wsparcie oraz inicjowanie aktywności zawodowej i przedsiębiorczości. ZAZ to instytucja, która odgrywa kluczową rolę w procesie wparcia i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. ZAZ ma na celu przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do pracy, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Praca w naszym zakładzie to nie tylko sposób na zdobycie środków do życia, ale także szansa na budowanie własnej wartości, rozwój osobisty i zawodowy oraz weryfikację umiejętności w realnym środowisku pracy. Nasi pracownicy zyskują niezależność od pomocy rodziny czy państwa, a praca staje się dla nich ważnym wymiarem życia, wpływającym na sposób postrzegania siebie i innych. Na dzień 31 grudnia 2024 r. ZAZ ZUP zatrudniał trzydziestu pięciu pracowników niepełnosprawnych – dwudziestu ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz piętnastu ze stopniem umiarkowanym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych na dzień 31.12.2024 r.

Symbol	Rodzaj niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności		SUMA
		Znaczny	Umiarkowany	
01-U	Upośledzenie umysłowe	5 os.	2 os.	7 os.
02-P	Choroba psychiczna	7 os.	13 os.	20 os.
03-L	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1 os.	0 os.	1 os.
04-O	Choroby narządu wzroku	0 os.	0 os.	0 os.
05-R	Choroby narządu ruchu	3 os.	0 os.	3 os.
06-E	Epilepsja	0 os.	0 os.	0 os.

07-S	Choroby układu oddechowego i krążenia	0 os.	0 os.	0 os.
208-T	Choroby układu pokarmowego	0 os.	0 os.	0 os.
09-M	Choroby układu moczowo-płciowego	1 os.	0 os.	1 os.
10-N	Choroby neurologiczne	2 os.	0 os.	2 os.
11-I	Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,	1 os.	0 os.	1 os.
	Osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności bez podanego rodzaju niepełnosprawności	0 os.	0 os.	0 os.
SUMA		20 os.	15os.	35 os.

II. Działalność rehabilitacyjno-zdrowotna

ZAZ zapewnia pracownikom doraźną i specjalistyczną pomoc, opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne. W naszym zakładzie pracy zatrudnione są pielęgniarki, które zapewniają doraźną opiekę medyczną. Zakład zapewnia pracownikom specjalistyczną opiekę medyczną, również poprzez finansowanie wizyt u lekarzy specjalistów. Pracownicy mogą korzystać ze wsparcia psychologa w ramach rehabilitacji zdrowotnej. Dla pracowników z niepełnosprawnościami organizowane są zajęcia na sali rehabilitacyjnej oraz w terenie, które pozwalają na rozładowanie emocji, rozluźnienie i odprężenie. Rehabilitacja na świeżym powietrzu polega głównie na spacerach i grach zespołowych. Zajęcia w sali rehabilitacyjnej opierają się przede wszystkim na ćwiczeniach z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, w formie fizykoterapii. Podczas kinezyterapii pracownicy wykonują ćwiczenia gimnastyczne korzystając z urządzeń takich jak: atlas, bieżnia, rowerek, drabinki oraz inne sprzęty przydatne do ćwiczeń ruchowych. Osoby z niepełnosprawnością mają również możliwość korzystania z zajęć z zakresu relaksacji, wizualizacji oraz ćwiczeń opracowanych indywidualnie, które mają na celu właściwe stymulowanie rozwoju organizmu,

rozwój sprawności psychofizycznej, kształtowanie korzystnych nawyków ruchowych, korekcję oraz kompensację odchyleń i braków rozwojowych. Pracownicy ZAZ-u mają również organizowane warsztaty z elementami artterapii, które pozwalają im wyrażać się za pomocą sztuki i rękodzieła – kartki świąteczne, stroiki wielkanocne i bożonarodzeniowe, zajęcia plastyczne i manualne.

Jedną z form wsparcia są zajęcia taneczne. Taniec jest cenną formą rehabilitacji, ponieważ angażuje ciało i umysł, a także poprawia kondycję fizyczną. Taniec korzystnie wpływa na rozwój emocjonalny jak również ułatwia integrację społeczną. Różne techniki tańca pozwalają na swobodne wyrażanie siebie, budowanie pewności siebie, a także czerpanie radości z ruchu.

W 2024 r. pracownicy uczestniczyli w pokazie tańca pt. „Integracyjny Pokaz Tańca Tańczycy Każdy Może” oraz brali udział w Wielkiej Gali Tańca w Radlinie. Podczas Gali tańczyli z profesjonalnymi tancerzami, członkami Studia Tańca i Ruchu Lordance. Gala odbyła się na wzór popularnego programu telewizyjnego „Taniec z Gwiazdami”, w którym osoby z niepełnosprawnością pełniły rolę gwiazd.

Zdjęcie 1. "Integracyjny Pokaz Tańca Tańczycy Każdy Może".

Inną formą aktywności są warsztaty tai-chi. Mają one formę wykładów i zajęć praktycznych w zakresie aktywności ruchowej dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia ruchowe prowadzone przez naszego instruktora obejmują:

- a) gimnastykę ruchową przy muzyce,
- b) ćwiczenia oddechowe i rozluźniające,
- c) elementy metodyczne teorii i praktyki sportu kickboxing dla osób z niepełnosprawnościami,
- d) elementy sprawności dostosowanej do osób niepełnosprawnych z ju jitsu,
- e) niwelowanie wewnętrznych napięć, chronicznego stanu napięcia poprzez sport,
- f) rozmowę, dyskusję, psychoanalizę grupową z trenerem.

Zdjęcie 2. Zajęcia Tai chi.

W czerwcu 2024 r. nasi pracownicy wzięli udział w survivalu, który odbył się w Brennej. Został zorganizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Klub Sportowy Polskiej Tradycji Sztuk i Sportów Walki Wojownik Czasu”. Podczas tego wyjazdu osoby z niepełnosprawnościami zmierzyły się ze swoimi słabościami i lękami. Pod okiem wykwalifikowanej kadry przeszły szkolenie z posługiwania się zawartością plecaka ratunkowego, aby móc przejść przez tor survivalowy. Tor obejmował spacer po wertepach, wśród połamanych drzew, przejście przez strumyk, podejście pod stromą górę czy też robienie szafasu. Celem był punkt widokowy nad

szumiącym wodospadem. Uczestnicy podczas survivalu poznali również niezwykłą aktywność jaką jest nordic walking. Osobnym punktem programu, który wzbudził wiele emocji było strzelanie z wiatrówki na specjalnie przygotowanej w lesie strzelnicy.

Zdjęcie 3. Survival w Brennej.

W ramach rehabilitacji zdrowotnej pracownicy ZAZ ZUP w sierpniu oraz wrześniu korzystali z wyjazdów na grzybobranie, które oferuje osobom z niepełnosprawnościami szerokie korzyści takie jak wsparcie dla zdrowia psychicznego i fizycznego. Dzięki temu mogą doskonalić orientację w terenie, spostrzegawczość, a także czerpać radość z kontaktu z przyrodą. Grzybobranie to również doskonały sposób na aktywny wypoczynek, integrację oraz satysfakcję ze znalezienia grzybów.

Zdjęcie 4. Wýjazd na grzyby.

III. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zakład Aktywności Zawodowej czynnie prowadzi program rehabilitacji społecznej, wykorzystując do tego różne formy aktywności. ZAZ dąży do rozwoju osobistego i integracji pracowników z niepełnosprawnościami ze środowiskiem poprzez wsparcie w rozwijaniu zaradności, nauce samodzielności, kształtowaniu umiejętności interpersonalnych. ZAZ przygotowuje osoby z niepełnosprawnościami do pełnienia ról społecznych, a także poprawia jakość życia. Pracownicy Zakładu, w ramach rehabilitacji społecznej w 2024 r. aktywnie uczestniczyli w różnych wydarzeniach opisanych poniżej.

W marcu z okazji Dnia Kobiet pracownicy wybrali się na wodzisławski rynek, aby złożyć życzenia oraz wręczyć kwiaty Paniom z okazji ich święta.

Zdjęcie 5. Rozdawanie kwiatów z okazji Dnia Kobiet.

Każdego roku zakład dla swoich pracowników organizuje imprezy integracyjne takie jak: majówka, andrzejki czy spotkanie przy oplatku.

Dużym zainteresowaniem pracowników cieszyła się impreza majówkowa, która odbyła się w plenerze. Był to miło spędzony czas w towarzystwie dobrej muzyki i pysznego jedzenia.

Zdjęcie 6. Spotkanie integracyjne – majówka.

Prawie każdego roku staramy się wygospodarować środki na zorganizowanie wyjazdu zagranicznego. W wrześniu 2024 roku zorganizowaliśmy 5- dniową wycieczkę do Chorwacji. Pracownicy ZAZ w czasie pobytu mieli okazję zobaczyć piękno Chorwackiej okolicy Rijeki, zwiedzili historyczne Rzymskie miasto – Pula oraz Plitwickie Jeziora. W czasie wolnym mogli korzystać z plażowania w malowniczych krajobrazach.

Zdjęcie 7. Wycieczka do Chorwacji.

Zdjęcie 8. Wycieczka do Chorwacji.

W listopadzie odbyła się impreza Andrzejkowa. Kolejne spotkanie integracyjne na, którym nie zabrakło dobrego humoru, tańców i świetnej zabawy.

Zdjęcie 9. Andrzejki.

W 2024 roku ZAZ ZUP otrzymał zaproszenie na Kiermasz rękodzieła osób niepełnosprawnych. Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zorganizował 12 grudnia 2024 r. w gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach przedświąteczny kiermasz rękodzieła osób niepełnosprawnych z warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej z terenu województwa śląskiego. Pracownicy ZAZ-u najpierw wykonali własnoręcznie swoje prace, a następnie zaprezentowali je na kiermaszu.

Zdjęcie 10. Stroiki przygotowane przez osoby z niepełnosprawnościami na kiermasz świąteczny w Urzędzie Marszałkowskim.

W grudniu nasi pracownicy zbudowali na terenie ZAZ ZUP stajenkę, w której znalazły się żywe zwierzęta i figurki z szopki betlejemskiej. Przygotowaną stajenkę można było zobaczyć przez ponad dwa tygodnie w tym magicznym czasie Świąt Bożego Narodzenia. Przygotowana inscenizacja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców powiatu i nie tylko.

Zdjęcie 11. Przygotowanie żywej stajenki.

Zdjęcie 12. Żywa stajenka.

„Pójdźmy wszyscy do stajenki... - Kolędowanie z Przyjaciółmi” pod takim hasłem spotkali się przy żywej stające pracownicy ZAZ ZUP, uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, ośrodka wsparcia, podopieczni domu dziecka oraz mieszkańcy Wodzisławia.

Zdjęcie 13. Ognisko przy żywej stajence.

Ponadto w grudniu zorganizowaliśmy spotkanie opłatkowe. Wszyscy pracownicy spotkali się, aby podzielić się opłatkiem, złożyć życzenia oraz wspólnie świętować. Wigilia to szczególnie czas refleksji oraz doskonała okazja by podziękować współpracownikom za ich pracę.

Zdjęcie 14. Wigilijka.

IV. Podsumowanie

Zakład Aktywności Zawodowej Zakład Usług Pralniczych jako instytucja dedykowana zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym, pełni kluczową rolę w procesie ich wszechstronnej rehabilitacji oraz integracji społeczno-zawodowej. ZAZ nie tylko umożliwia osobom niepełnosprawnym podjęcie pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych możliwości, ale również oferuje szerokie spektrum działań służących rozwijaniu kompetencji zawodowych oraz społecznych. Praca traktowana jest tutaj jako istotny element procesu rehabilitacyjnego – pozwala na poprawę ogólnej sprawności psychofizycznej, wzmacnia poczucie tożsamości, umożliwia rozwój umiejętności społecznych oraz sprzyja nabywaniu odwagi w pokonywaniu codziennych trudności. ZAZ oprócz pracy zapewnia wsparcie psychologów, lekarzy, pielęgniarek. ZAZ odgrywa kluczową rolę w reintegracji społecznej, a także ma na celu stworzenie przyjaznego i dostępnego środowiska pracy. Zadaniem ZAZ-u jest przygotowanie pracowników do samodzielności i integracji społecznej, które realizowane są poprzez różne formy wsparcia.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez
Dezyderiusz Szewczyński
Data: 2025.09.15 12:47:45 CEST